

DAPARTE

Een compositie van Vincent Cox naar een idee van Tim Leufkens

Vocaal Ensemble Quint o.l.v. Esther Zaad

Slagwerkensemble en blazers van Philharmonie Sittard o.l.v. Frank Marx

DA PARTE

Programma

Slagwerkensemble Philharmonie Sittard:

Light in Darkness – Evelyn Glennie

Vocaal Ensemble Quint Venlo:

Tantum Ergo – Alwin Schronen

Vocaal Ensemble Quint Venlo:

Miserere - Uva Ugalde

Slagwerkensemble Philharmonie Sittard:

Il passato nel presente – Vincent Cox

Sopraan Claudia Couwenbergh

Vocaal Ensemble Quint Venlo/

Slagwerkensemble Philharmonie Sittard:

Aejlies [holy] - Frode Fjellheim

Vocaal Ensemble Quint Venlo/

Slagwerkensemble en blazers

Philharmonie Sittard:

Da parte – Vincent Cox

De composities

Light in Darkness – Evelyn Glennie

Dame Evelyn Elizabeth Ann Glennie (geboren 19 juli 1965) is een Schotse percussionist. Light in Darkness is een muziekstuk voor malletensemble. Glennie schreef het muziekstuk voor zichzelf. Het drukt de religieuze gevoelens uit die Glennie ervaart tijdens het spelen op de marimba.

Tantum Ergo – Alwin Schronen

Het Tantum Ergo is een loflied op het Allerheiligste. Het wordt gezongen tijdens het plechtig Lof, meestal vlak voor de zegen met het Allerheiligste (in een monstrans), of ook gedurende de communie van de gelovigen met daaropvolgend dezelfde zegen. Deze zang werd gecomponeerd door de heilige Thomas van Aquino (1225 - 1274). Alwin Schronen bewerkte het muziekstuk tot een werk voor vier vrouwenstemmen.

Miserere - Uva Ugalde

Ugalde is een Baskische componiste, geboren in 1973. Het koorstuk is gecomponeerd na de aanslag op de Twin Towers op 11 september 2001.

Il passato nel presente – Vincent Cox

Sopraan: Claudia Couwenbergh

Il passato nel presente verklankt de gedachten van iemand met posttraumatische stressstoornis (PTSS). PTSS is een psychische aandoening die kan ontstaan na het meemaken van een buitengewoon heftige en schokkende, traumatische ervaring. Voorbeelden van zulke ervaringen zijn persoonlijk geweld zoals beroving of verkrachting, het meemaken of zien van ernstige ongevallen, het meemaken van een ramp of het in aanraking komen met oorlog.

Il passato nel presente werd in samenwerking met de Dutch Marines Rowing Challenge en Stichting Help Ze Thuis komen gecomponeerd om aandacht te genereren en begrip te vragen voor de gevolgen van posttraumatische stressstoornis en op die manier fondsen te werven voor wetenschappelijk onderzoek en projecten te ondersteunen die gericht zijn op het voorkomen en het behandelen van PTSS. De compositie maakt gebruik van citaten van militairen met PTSS. Eén van die citaten was volgens Verklanking zo treffend dat het de uiteindelijke titel van de compositie is geworden: 'Het is het verleden in het heden'.

Aejlies (holy) - Frode Fjellheim

Soliste: Elvira Baez

Frode Fjellheim [geboren op 27 augustus 1959 in Mussere, Noorwegen] is een Zuid-Saami yoiker en muzikant [piano en synthesizer]. Frode componeerde in 2002 het lied 'Eatnemen Vuelie', dat later in aangepaste vorm het openingslied van de animatiefilm Frozen werd.

Da parte – Vincent Cox

Da parte is een compositie van Vincent Cox naar een idee van Tim Leufkens. Het is het tweede deel van een vierdelig project genaamd La Mente [de psyche] waar vier veelvoorkomende mentale stoornissen worden verklankt: post-traumatische stressstoornis, angststoornis, chronische slapeloosheid en depressie. Met Da parte wordt depressie verklankt.

De titel van de compositie is ontstaan door de verhalen van mensen met depressie. Eén persoon omschreef haar depressie als het aan de kant staan van de samenleving. Ze voelde alsof ze niet meer meedeed en slechts observerend aan de kant van de bezigheden van haar familie en vrienden stond. In het Italiaans is dat 'stare da parte'.

In Da parte worden negen symptomen van depressie verklankt:

Depressieve stemming

De depressieve stemming bij een depressie is vanzelfsprekend het belangrijkste symptoom. Men voelt zich somber en heeft negatieve gedachten. Dit symptoom is verklankt door een mineure, zware sfeer met complexe ritmiek en veel maatwisselingen met zelfs enkele majeure oplevingen. Omdat dit het belangrijkste symptoom is, komt het melodieuze thema terug in ieder ander deel.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Noi non ne parliamo.

Noi lo nascondiamo.

Noi non ne vogliamo sentire parlare. Noi vogliamo ignorare.

We don't talk about.

We hide it.

We don't want to hear about it. We ignore it.

Sento gli uccelli che cinguettano all'aperto. Oggi è un giorno migliore.

Oggi non mi sento giù come al solito.

I hear birds chirping outside.

Today is a better day.

Today my body wasn't pulled down that bad as usual.

Verlies van interesse

Verlies van interesse (anhedonia) komt ook vaak voor bij mensen met een depressie. Men heeft geen zin in activiteiten of interactie met andere mensen. Dit symptoom is verklankt door twee leidende partijen hun spel te laten spelen, maar eigenlijk nauwelijks met elkaar te laten spelen. Eén partij stelt het dagelijkse leven voor. Men hoort drukte, het is interessant en frivol. De andere partij is de depressie: Er is een ander tempo, ander karakter, het trekt zich niets aan van de andere partij.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

A volte sembra che rimanere in silenzio sia l'unica opzione valida.

D'altra parte, perché dovresti voler far pesare i tuoi problemi a qualcun'altro?

Sometimes it feels like being silent is the only viable option.

After all, why should you want to burden someone else with your problems?

Sento gli uccelli che cinguettano all'aperto.

I hear birds chirping outside.

Gewichtsverlies of -toename

Mensen met een depressie vertonen vaak een aanzienlijke afname of juist een toename in hun gewicht of sterke schommelingen in hun gewicht. Dit symptoom is verklankt door aanzwellende, in bezetting en dynamiek toenemende muziek afgewisseld met in bezetting en dynamiek afnemende muziek.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Noi non ne parliamo.

Noi lo nascomdiamo.

Noi non ne vogliamo sentire parlare. Noi vogliamo ignorare.

We don't talk about.

We hide it.

We don't want to hear about it. We ignore it.

Insomnie of hypersomnie

Net als het vorige symptoom is ook hier sprake van een symptoom dat twee kanten op kan gaan: insomnie, ofwel slapeloosheid, of hypersomnie, ofwel overdreven slaapdrang.

De hypersomnie wordt verklankt door het hoofdthema door klarinet te laten spelen en te laten ondersteunen door lage klokgeluiden, samples en diepe klanken zoals de bassdrum. De insomnie wordt verklankt door het hoofdthema in omgekeerde volgorde vier keer zo snel te laten horen in glockenspiet. Het koor wordt ondersteund door hoge en snelle klokgeluiden. Bij de terugkeer naar hypersomnie is er een nog donkerdere passage door de basklarinet.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Faccio battute per integrarmi, per mascherare il dolore, per distrarmi.

I make jokes to fit in, to mask the pain, to distract myself

Gejaagdheid of vertraging

Nog zo een symptoom van depressie dat twee kanten op kan gaan is het ervaren van een enorme gejaagdheid of juist een vertraging in denken en doen. Dit is verklankt door afwisselingen tussen snelle [presto] passages en langzame [grave en lento] passages. Verder is het ook te horen in enerzijds korte, felle, hoge noten en anderzijds lange, lage, gedragen tonen.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Tu dici la parola e le persone o se ne vanno impaurite o provano a relazionarsi per consolarti o per riempire il silenzio.

You say the word and people either turn away in fear or they try to relate in attempts to console or fill the silence.

Quando in realtà, tutto quello di cui ho bisogno, è qualcuno che mi chieda: “come ti colpisce la depressione?”

When really, all I need is for someone to ask: “And how does depression affect you?”

Vermoeidheid en energieverlies

De vermoeidheid en het gevoel van verlies van energie worden verklankt door muzikale zinnen te beginnen, maar niet af te maken. Ze verdwijnen als het ware in het niets, alsof er geen puf meer is om het einde van de zin [ofwel de dag of een activiteit] te halen.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Immagina un peso che ti trascina giù, così pesante che ogni giorno devi richiamare le forze per contrastarlo e per alleggerire l'impatto.

Imagine a weight pulling your body down, so heavy that every day you have to summon up the strength to push against it and to lighten the impact.

Gevoelens van waardeloosheid

Mensen met een depressie kunnen het gevoel hebben waardeloos te zijn en enorme schuldgevoelens hebben. Ze kunnen een kleine, mogelijke betekenisloze situatie in zichzelf opblazen tot een enorme negatieve gedachtegang. Deze mentale conflicten zijn verklankt door simpele melodische en ritmische figuren te laten verzanden in ondefinieerbare brouwsels. Ze beginnen doorgaans rustig en overzichtelijk, maar eindigen in een kakofonie van verschillende melodische en ritmische figuren.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Ti fanno pensare troppo e finisci per credere che sia colpa tua. Non è così.
They cause you to overthink and you end up thinking it is your fault. It's not.

Verslechterde concentratie, besluiteloosheid

Mogelijk één van de minder bekende symptomen, maar depressie heeft ook mogelijk een effect op het concentratievermogen. Men is minder goed geconcentreerd, heeft moeite met de aandacht ergens bij te houden en is minder goed in het maken van keuzes en beslissingen. Dit symptoom is verklankt door de muzikale zinnen van de hak op de tak te laten gaan. Er zijn versnellingen en vertragingen, er zijn snelle wisselingen in dynamiek. Alles heeft een open eind. Er komt niet echt een antwoord op de muzikale zin in dit deel.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

Noi non ne parliamo.

Noi lo nascomdiamo.

Noi non ne vogliamo sentire parlare. Noi vogliamo ignorare.

We don't talk about.

We hide it.

We don't want to hear about it. We ignore it.

Suïcidale gedachten

Het laatste deel verklankt zonder twijfel het zwaarste symptoom dat iemand met een depressie kan hebben: de gedachte om uit het leven te stappen. Men voelt zich vervreemd van de wereld om zich heen, onbegrepen, alleen. Dit wordt verklankt door vreemde, onherkenbare klanken die op een breed, gedragen manier worden gespeeld. Er is één leidende partij (de diepe klanken) die niet begrepen wordt. Eromheen zwerven andere partijen die niet aansluiten aan de leidende partij. De leidende partij is eenzaam.

De volgende teksten worden gezongen in dit deel:

La Mente
The mind

Perché qualcuno con una gamba roota e` diverso da qualcuno con la mente rotta?

Why is someone with a broken leg different than someone with a broken mind.

Denk je aan zelfmoord? Praat erover. Bel 0800-0113 of chat via 113.nl. 24/7 open, anoniem en vertrouwelijk.

Vocaal Ensemble Quint uit Venlo

Vocaal Ensemble Quint bestaat uit twintig enthousiaste zangeressen en een zeer gedreven dirigente, Esther Zaad. Quint zingt lichte en klassieke muziek en heeft aandacht voor presentatie: het is een groep die haar best doet uit te stralen wat ze zingt!

Quint werd Nederlands Koor van het Jaar in 2016, Limburgs Koor van het Jaar in 2018 en NKF Excellent Koor 2019-2020.

De dames van Quint zijn heel blij zich eindelijk weer aan u te mogen laten horen. Quint heeft Da parte omarmd en hoopt dat het u ook zal ontroeren.

Slagwerkensemble van de Philharmonie Sittard

Sinds 1954 zoekt de slagwerkgroep van de Philharmonie in Sittard de grenzen op in slagwerkland. Met passie voor muziek en een liefde voor percussie mengen wij akoestische power met melodische arrangementen. Van eigenzinnig en swingend, tot overdonderend en spectaculair.

We zijn erg trots op onze groep slagwerkers. Het niveau, de sfeer en de prestaties zijn uniek. Daarbij zoeken we graag de samenwerking op met andere muzikanten en kunsten in onze omgeving. DJ's, zangkoren, bands of dansgroepen, wij gaan niets uit de weg om muzikale concepten tot een succes te brengen.

Verklanking

Verklanking is een muzikaal-wetenschappelijk samenwerkingsverband tussen wetenschapper Tim Leufkens, componist Vincent Cox en dirigent Frank Marx.

Het trio co-creëert inmiddels al 20 jaar experimentele, innovatieve slagwerkcomposities. De drie heren hebben een werkwijze ontwikkeld waarin Leufkens de rol van conceptbedenker vervult, Cox de rol van componist en Marx de rol van artistiek manager en dirigent.

Colofon

Fotografie: Vanessa Mezzolla

Vormgeving: www.verbeeld.info

Met dank aan:

Claudia Couwenbergh, Esther Zaad, Tim Leufkens,
Vincent Cox, Frank Marx, Vocaal Ensemble Quint, Philharmonie Sittard,
St. -Petruskerk Sittard en Domani Venlo

Mede mogelijk gemaakt door Gemeente Venlo en VNK Limburg

www.philharmonie.nl – www.vequint.nl – www.verklanking.nl

DAPARTE